

## KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 20. juli 2005

om en statsstøtteforanstaltning, som Tyskland har gennemført til fordel for kødforarbejdningsvirksomheden Greußener Salamifabrik GmbH

(meddelt under nummer K(2005) 2725)

(Kun den tyske udgave er autentisk)

(2005/920/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 88, stk. 2, første afsnit,

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med ovennævnte artikler <sup>(1)</sup> og under hensyntagen til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

## I. SAGSFORLØB

- (1) Foranstaltningen blev anmeldt ved brev af 6. november 1997 med henvisning til artikel 88, stk. 3, i EF-traktaten. Støttemodtageren havde åbenbart allerede tidligere fået en lignende støtte. Derfor blev foranstaltningen anført i registret over ikke-anmeldt statsstøtte. Ved brev af 4. februar 1998, brev af 10. juni 1998 og brev af 4. februar 1999 meddelte Tyskland Kommissionen yderligere oplysninger.
- (2) Ved brev af 7. juni 1999 meddelte Kommissionen Tyskland, at den havde besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, med hensyn til støtteforanstaltningen.
- (3) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* <sup>(2)</sup>. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til foranstaltningen.
- (4) Tyskland fik tilsendt bemærkningerne med anmodning om en udtalelse. Tyskland forelagde sine bemærkninger ved brev af 23. februar 2000.

- (5) Ved brev af 18. maj 2005, som blev modtaget den 23. maj 2005, anmodede Tyskland under henvisning til artikel 7, stk. 7, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 <sup>(3)</sup> Kommissionen om at træffe beslutning på grundlag af de oplysninger, den rådede over.

## II. BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

- (6) Den støttemodtagende virksomhed, Greußener Salamifabrik GmbH, var en kødforarbejdningsvirksomhed, der fremstillede og markedsførte forskellige former for pølse- og kødprodukter. Virksomheden slagtede ikke dyrene selv, men forarbejdede kun slagtekødet. I henhold til de oplysninger, som Tyskland har fremlagt, blev der den 1. oktober 1999 indledt konkursbehandling af Greußener Salamifabrik GmbH. Kommissionen modtog ikke oplysninger om resultatet af konkursbehandling. Det ser dog ud til, at i det mindste virksomhedens anlæg — nu under navnet »Greußener Salami- und Schinkenfabrik GmbH« — stadig anvendes. Bemærkningerne i nærværende beslutning vedrører dog virksomheden Greußener Salamifabrik GmbH, som senere gik konkurs.
- (7) Et vedvarende fald i omsætningen medførte fra 1995 tab for virksomheden og et negativt cashflow. Af et dokument, der blev udarbejdet af Dr. Zimmermann & Partner i 1996, fremgår det, at virksomhedens cashflow-situation var yderst kritisk på daværende tidspunkt. I Kommissionens beslutning om at indlede proceduren <sup>(4)</sup> er det omtalt, at virksomheden befandt sig i økonomiske vanskeligheder, hvilket ikke blev anfægtet i forbindelse med undersøgelsen. En omstrukturering af Greußener Salamifabrik blev anset for at være nødvendig, og til finansiering heraf måtte virksomheden i fjerde kvartal i 1996 optage yderligere lån (på 375 000 DEM i Dresdner Bank AG og 725 000 DEM i Sparkasse Erfurt). Thüringer Aufbaubank har for begge låns vedkommende stillet en opfyldelsesgaranti på 80 %, således at der er stillet garanti for et beløb på 880 000 DEM. I modstrid med bestemmelserne i Kommissionens brev til medlemsstaterne (SG(89) D/4328) af 5. april 1989 er denne garanti ikke blevet anmeldt til Kommissionen — den benævnes i det følgende støtte 1.

<sup>(1)</sup> EFT C 238 af 21.8.1999, s. 15.

<sup>(2)</sup> Jf. fodnote 1.

<sup>(3)</sup> EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1. Ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

<sup>(4)</sup> Jf. fodnote 1.

(8) Den 8. januar 1997 overtog Ergewa GmbH 75 % af den støttemodtagende virksomheds aktiver. Den nye ejer foretog værdiregulering af fordringer vedrørende eksport til Rusland, der ikke var stillet garanti for, og en nedskrivning af varelageret til en værdi af i alt 1,2 mio. DEM. Dette medførte sammen med et yderligere fald i salget en forringelse af regnskabet, der nødvendigvis gjorde endnu en omstrukturering.

(9) I sin anmeldelse af 6. november 1997 gjorde Tyskland det klart, at Greußener Salamifabrik ikke nåede sine mål for omsætning og overskud i 1997, at virksomheden til stadighed var konkurstruet, og at det kunne antages, at virksomheden ikke længere var i stand til at opfylde sine tilbagebetalingsforpligtelser over for bankerne. Derfor udarbejdede Schitag, Ernst & Young Deutsche Allgemeine Treuhand AG i august 1997 en ny saneringsplan for Greußener Salamifabrik GmbH. Saneringsplanen omfattede tre forskellige typer foranstaltninger:

a) Forbedring af virksomhedens finansielle struktur gennem:

— delvis eftergivelse af virksomhedens gæld i form af annullering af forpligtelser

— omlægning af den bestående bankgæld

— kapitaltilførsel fra aktionærerne

b) udarbejdelse og indførelse af en ny markedsføringsstrategi

c) omkostningsbesparelser.

### 1. Finansiell struktur

(10) Som en del af omstruktureringen gav Sparkasse Erfurt afkald på en fordring på 1,7 mio. DEM. Som kompensation blev den garanti for et lån på 725 000 DEM (jf. betragtning 7), som tidligere var blevet overtaget af Thüringer Aufbaubank (en statsbank), delvist anvendt; der blev inden for rammerne af omstruktureringen indbetalt 370 000 DEM (64 % af garantibeløbet) til Sparkasse Erfurt. Derudover blev en garanti for et lån på 1 mio. DEM, som Bürgschaftsbank Thüringen GmbH (en privatbank) havde overtaget i 1993, delvist anvendt; der blev indbetalt 590 000 DEM (74 % af garantibeløbet) til Sparkasse Erfurt.

(11) Ydermere refinansierede Dresdner Bank Erfurt et lån på 2,5 mio. DEM, som Sparkasse Erfurt havde bevilget.

Dresdner bank ydede dog kun dette lån under betingelse af, at Thüringer Aufbaubank ville stille garanti for 80 % af lånet.

(12) Den nye garanti på 2 mio. DEM samt den delvise anvendelse (370 000 DEM) af den tidligere garanti blev anmeldt til Kommissionen ved brev af 6. november 1997 i henhold til artikel 88, stk. 3, i EF-traktaten og i henhold til Kommissionens brev til medlemsstaterne (SG(89) D/4328) af 5. april 1989. Disse to foranstaltninger benævnes i det følgende støtte 2. Tyskland oplyste i brev af 4. februar 1999 og igen i brev af 18. maj 2005, at Thüringer Aufbaubank kun ville stille garantien på 2 mio. DEM, hvis den blev godkendt af Kommissionen.

(13) Dresdner Bank Erfurts lån på 2,5 mio. DEM blev udbetalt til Greußener Salamifabrik GmbH.

(14) Sluttelig ydede Ergewa GmbH, som rådede over 75 % af virksomheden, et efterstillet lån på 1,5 mio. DEM.

### 2. Markedsføringsstrategi

(15) Markedsføringsstrategien omfatter følgende tre mål: produktudvikling, produktpolitik og fremme af salget. Overordnet set skulle der derved opnås en stærkere markedsorientering.

### 3. Omkostningsbesparelser

(16) De besparelser, som det var lettest at realisere, blev allerede gennemført inden for rammerne af en tidligere omstrukturering. Saneringsplanen omfattede dog yderligere omkostningsbesparelser, navnlig med henblik på at reducere udgifterne til el og transportudgifterne.

(17) Ifølge de oplysninger, som Kommissionen har modtaget, skulle disse foranstaltninger tilsammen kunne gøre virksomheden levedygtig og rentabel igen. Dette ville dog kræve en stigning i omsætningen fra 6 845 000 DEM i 1996 til 7 mio. DEM i 1998 og til 8 mio. DEM i 1999.

(18) Kommissionen har indledt proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, for så vidt angår ovennævnte foranstaltninger til fordel for Greußener Salamifabrik. Foranstaltningerne kan sammenfattes således:

- Thüringer Aufbaubanks garanti på 80 % for to lån på tilsammen 1,1 mio. DEM i december 1996 (garantibeløb: 880 000 DEM)
- den delvise anvendelse af en af garantierne (370 000 DEM) i forbindelse med omstruktureringen/omlægningen af lån i 1997
- Thüringer Aufbaubanks anden garanti på 80 % for et banklån på 2,5 mio. DEM (garantibeløb: 2 mio. DEM) i 1997.

- (19) Da garantierne blev overtaget på vegne af en virksomhed, der havde økonomiske vanskeligheder, må Kommissionen gå ud fra, at støtteelementet på det tidspunkt, hvor garantien blev stillet, udgjorde 100 % af det beløb, der blev stillet garanti for, dvs. 880 000 DEM i 1996 og 2 mio. DEM i 1997, altså i alt 2,88 mio. DEM.
- (20) Kommissionen har indledt proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, for så vidt angår ovennævnte foranstaltninger, fordi den betvivlede, om foranstaltningerne er i overensstemmelse med Kommissionens brev (SG(89) D/4328) af 5. april 1989 om statsgarantier og Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder fra 1994 og 1997<sup>(5)</sup>. Hvad angår rammebestemmelserne betvivlede Kommissionen, at virksomhedens rentabilitet kunne genoprettes ved hjælp af omstruktureringen, at princippet om, at omstrukturingsstøtte kun må ydes én gang, blev overholdt, og at kravet om fuldstændig gennemførelse af omstrukturingsplanen blev overholdt.

- (21) Støtte 1 var en statsgaranti, hvilket medfører, at den skal være i overensstemmelse med Kommissionens brev til medlemsstaterne SG(89) D/4328 af 5. april 1989. Det fremgår af dette brev, at Kommissionen kun vil tillade garantier, hvis anvendelsen heraf er underlagt en række kontraktmæssigt fastlagte betingelser, som rent faktisk kan omfatte forelæggelse af den støttemodtagende virksomheds konkurserklæring. Det fremgår ikke af de oplysninger, som Kommissionen har modtaget, at anvendelsen af de nævnte garantier er underlagt særlige betingelser.
- (22) Støtten blev ydet, fordi virksomheden var i økonomiske vanskeligheder og skulle saneres. Derfor skulle støtten undersøges på grundlag af Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder, der var gældende, da garantien blev stillet. Hvad angår støtte 1, råder Kommissionen

ikke over oplysninger, som kan bruges til at undersøge, om den er i overensstemmelse med ovennævnte rammebestemmelser. Hvad angår støtte 2, er det åbenlyst, at tre af betingelserne i rammebestemmelserne for omstrukturering ikke var opfyldt. Tilsyneladende blev virksomhedens rentabilitet ikke genoprettet ved hjælp af støtteforanstaltningen. Derudover har virksomheden tilsyneladende forsøgt at genoprette rentabiliteten ved at overvinde sine problemer ved hjælp af en ekspansion. Konkurrencen kunne blive fordrejet på urimelig vis på grund af en sådan ekspansion. Sluttelig var det uklart, om omstrukturingsplanen er blevet gennemført i sin helhed.

### III. DE INTERESSEREDE PARTERS BEMÆRKNINGER

- (23) Kommissionen har modtaget bemærkninger fra Kemper Fleischwarenfabrik (Nortrup), Bundesverband der Deutschen Fleischwarenindustrie e.V. (den nationale sammenslutning for den tyske kødvarerindustri) (Bonn) samt en tredje interesseret part, der ønsker at være anonym. Alle tre interesserede parter mener, at en omsætningsstigning kun kunne have været opnået ved hjælp af prissænkninger, som ville have været skadelige for sektoren. Sammenslutningen for den tyske kødvarerindustri gjorde opmærksom på, at 1 % af de tyske kødforarbejdningsvirksomheder må forlade markedet hvert år. På dette konkurrenceintensive marked overlever kun de bedste. Hvis man holder en virksomhed kunstigt i live, skader man sektorens interesser. Ydermere følger næsten alle virksomheder den foreslåede markedsføringsstrategi. Efter sammenslutningens mening kræver en sådan strategi betydelige midler, som virksomheden ikke rådede over.

### IV. TYSKLANDS BEMÆRKNINGER

- (24) Tyskland har ud over ansøgningerne om forlængelse af svarfristen fremsendt bemærkninger ved brev af 22. juli 1999, brev af 28. juli 1999, brev af 6. august 1999 og brev af 23. februar 2000.
- (25) I det første brev meddelte Tyskland, at en del af virksomheden var blevet afhændet.
- (26) Tyskland meddelte i den anden skrivelse, at garantiaftalen med betingelserne for garantien ville blive fremsendt, redegjorde for omstrukturingsplanen for den anden omstrukturering og oplyste, at også en redegørelse for de forventede økonomiske resultater af den anden omstrukturering ville blive fremsendt. Sluttelig blev det oplyst, at der ville blive fremsendt yderligere oplysninger om, hvorfor målene for omsætningen efter den anden omstrukturering ikke var blevet nået.

<sup>(5)</sup> EFT C 368 af 23.12.1994, s. 12, og EFT C 283 af 19.9.1997, s. 2.

(27) Ydermere gjorde Tyskland i brev af 28. juli 1999 opmærksom på, at virksomheden ikke planlagde at udvide produktionskapaciteten, men derimod ville fortsætte med at producere samme mængde som tidligere (1994-1995). Virksomhedens problemer skyldtes eksterne faktorer som f.eks. udbruddene af svinepest, afmatningen på det russiske marked og BSE-krisen. Slutelig var det usandsynligt, at støtten ville medføre konkurrencefordrejning, da der var tale om en virksomhed i kategorien små og mellemstore virksomheder, som kun var aktiv i Thüringen.

(28) Tyskland havde i det tredje brev af 6. august 1999 vedlagt garantiaftalen og saneringsplanen for den første omstrukturering.

(29) I brev af 23. februar 2000 meddelte Tyskland, at der var blevet indledt konkursbehandling mod Greußener Salamifabrik GmbH, og at bankerne havde opsagt deres kreditter. Derudover blev der vedlagt en skrivelse fra virksomhedens hovedbank, Dresdner bank, hvori banken konstaterer, at konkurrenterne utvivlsomt ville være imod støtteforanstaltningen.

## V. VURDERING

### Markedsordninger

(30) Ved hjælp af foranstaltningerne ydes der statsstøtte til en kødforarbejdningsvirksomhed. I henhold til artikel 40 i Rådets forordning (EF) nr. 1254/1999 af 17. maj 1999 om den fælles markedsordning for oksekød <sup>(6)</sup> og artikel 21 i Rådets forordning (EØF) nr. 2759/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for svinekød <sup>(7)</sup> gælder artikel 87, 88 og 89 i EF-traktaten for de produkter, der er omfattet af disse forordninger. De sektorer, som støtteforanstaltningerne vedrører, er derfor omfattet af EF-bestemmelserne vedrørende statsstøtte.

### Forbud mod statsstøtte i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1

(31) I henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 1, er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med

fællesmarkedet i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

(32) Støtten blev ydet i form af statsgarantier. Takket være disse garantier kunne den støttemodtagende virksomhed få en kapitaltilførsel og således overleve og undgå konkurs eller omstrukturering.

(33) Støtte 1 blev givet i 1996. Statsstøtte, som ikke anmeldes, skal vurderes på grundlag af de retsforskrifter, der fandt anvendelse, da den blev ydet. Retsgrundlaget for vurdering af statsgarantier var i 1996 Kommissionens brev til medlemsstaterne SG(89) D/4328 af 5. april 1989. Det fremgår af denne skrivelse, at Kommissionen mener, at alle statsgarantier falder ind under EF-traktatens artikel 87, stk. 1. Hvad angår kreditgarantier for en kriseramte virksomhed, må det i henhold til punkt 2.3 i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriserammede virksomheder (rammebestemmelserne fra 1994) ydermere formodes, at finansielle overførsler omfatter statsstøtte. Som nævnt i betragtning 7 var den støttemodtagende virksomhed kriseramt på det tidspunkt, hvor støtte 1 blev givet. I henhold til punkt 2.1 i rammebestemmelserne fra 1994 er faldende indtjeningsevne, faldende omsætning og forringet cashflow et typisk symptom på, at en virksomhed er kriseramt.

(34) Støtte 2 blev anmeldt i 1997. Statsstøtte, som anmeldes, skal vurderes på grundlag af de retsforskrifter, der fandt anvendelse, da den blev ydet. Under punkt 4 i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier <sup>(8)</sup> opremses de fire betingelser for, at individuelle statsgarantier ikke betragtes som statsstøtte efter artikel 87, stk. 1, i EF-traktaten. Da Tyskland har gjort det klart, at låntager, Greußener Salamifabrik GmbH, på det tidspunkt, hvor den anden garanti blev stillet, måtte betragtes som en kriseramt virksomhed (jf. betragtning 9), kan det konstateres, at den første af betingelserne ikke er opfyldt.

(35) Dermed udgør foranstaltningen en støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler (gennem Thüringer Aufbaubank).

(36) Da garantierne blev overtaget på vegne af en virksomhed, der havde finansielle vanskeligheder, går Kommissionen ud fra, at støtteelementet udgør 100 % af det beløb, der blev stillet garanti for, dvs. 880 000 DEM for den første og 2 mio. DEM for en anden garanti, altså i alt 2,88 mio. DEM.

<sup>(6)</sup> EFT L 160 af 26.6.1999, s. 21. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1899/2004 (EUT L 328 af 30.10.2004, s. 67).

<sup>(7)</sup> EFT L 282 af 1.11.1975, s. 1. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 2003.

<sup>(8)</sup> EFT C 71 af 11.3.2000, s. 14.

(37) Støtteforanstaltningen begunstiger bestemte virksomheder, i dette tilfælde en enkelt virksomhed, Greußener Salamifabrik GmbH.

(38) Når en finansiel støtte, som ydes af en stat, styrker en virksomheds position i forhold til andre virksomheder, som den konkurrerer med i samhandelen inden for Fællesskabet, må det ifølge EF-domstolens retspraksis antages, at denne samhandel påvirkes af støtten<sup>(9)</sup>. Hverken støttens forholdsvis ringe omfang eller den støttemodtagende virksomheds forholdsvis ringe størrelse udelukker på forhånd muligheden for, at samhandelen inden for Fællesskabet påvirkes<sup>(10)</sup>.

(39) En foranstaltning påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, hvis den hæmmer import fra andre medlemsstater eller letter eksport til andre medlemsstater. Det afgørende forhold er, om der er risiko for, at samhandelen inden for Fællesskabet vil udvikle sig anderledes eller må forventes at udvikle sig anderledes som følge af den pågældende foranstaltning.

(40) De produkter, som den omhandlede støtteordning vedrører, er genstand for samhandel mellem medlemsstaterne<sup>(11)</sup> og er således udsat for konkurrence. Der er derfor risiko for, at samhandelen inden for Fællesskabet har udviklet sig anderledes som følge af foranstaltningen.

(41) Den pågældende foranstaltning udgør således støtte som omhandlet i EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

#### Traktatens artikel 87, stk. 2: Undtagelser

(42) Undtagelserne fra forbuddet i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, er fastsat i stk. 2 og 3 i samme artikel.

(43) De i artikel 87, stk. 2, anførte undtagelser kan ikke anvendes i betragtning af støtteforanstaltningens art og

formål. Tyskland har heller ikke anført, at artikel 87, stk. 2, finder anvendelse.

#### EF-traktatens artikel 87, stk. 3: Undtagelser undergivet Kommissionens skøn

(44) I artikel 87, stk. 3, er der opregnet forskellige former for støtte, som kan anses for at være forenelige med fællesmarkedet. Deres forenelighed med traktaten skal vurderes ud fra Fællesskabets synspunkt og ikke blot fra en enkelt medlemsstats. For at sikre, at fællesmarkedet kan fungere korrekt, må undtagelserne i artikel 87, stk. 3, fortolkes snævert.

(45) Med hensyn til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), skal det påpeges, at den støttemodtagende virksomhed hører hjemme i en region, hvor den økonomiske situation er meget ugunstig i forhold til niveauet i Fællesskabet, jf. Retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte<sup>(12)</sup>, (med et bruttonationalprodukt pr. indbygger målt i købekraftsstandarder på under 75 % af fællesskabs gennemsnittet). I henhold til ovennævnte retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte (og en tidligere udgave af disse retningslinjer<sup>(13)</sup>) finder reglerne om statsstøtte i regionerne i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), ikke anvendelse på landbrugssektoren. Følgelig kan EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra a), ikke anvendes som begrundelse for støtte til fremstilling, forarbejdning og markedsføring af varer omfattet af bilag I.

(46) Med hensyn til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra b), kan det konstateres, at den pågældende foranstaltning hverken har til formål at støtte virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller at afhjælpe en alvorlig økonomisk forstyrrelse i Tyskland.

(47) Derudover er foranstaltningen hverken beregnet eller egnet til at virkeliggøre målene i EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra d).

#### EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c)

(48) Støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner kan Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), betragte som forenelig med fællesmarkedet, når den fremmer udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner og ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

<sup>(9)</sup> Domstolens dom af 17. september 1980, sag C-730/79, Philip Morris Holland BV mod Kommissionen, Sml. 1980, s. 2671, præmis 11 og 12.

<sup>(10)</sup> Domstolens dom af 21. marts 1990, sag C-142/87, Belgien mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 959, præmis 43, og Domstolens dom af 14. september 1994, forenede sager C-278/92, C-279/92 og C-280/92, Spanien mod Kommissionen, Sml. 1994 I, s. 4103, præmis 40 til 42.

<sup>(11)</sup> I kødsektoren er der en betydelig samhandel inden for Fællesskabet. I 1996 omfattede samhandelen inden for EU 8 mio. tons kød (slagteevægt). Det svarer til 23 % af den samlede kødproduktion i 1996 (kilde: Eurostat).

<sup>(12)</sup> EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9.

<sup>(13)</sup> EFT C 31 af 3.2.1979, s. 9.

- (49) Normalt ville Kommissionen bruge Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder <sup>(14)</sup> fra 2004 (rammebestemmelserne fra 2004) som grundlag for at undersøge, om støtte til en virksomhed, der har økonomiske vanskeligheder, er i overensstemmelse med artikel 87, stk. 3, litra c). I henhold til rammebestemmelsernes punkt 103 og 104 vurderer Kommissionen dog anmeldelser om støtte, der indgår til Kommissionen før den 10. oktober 2004, og rednings- eller omstrukturingsstøtte, der er blevet ydet fuldt ud før offentliggørelsen af rammebestemmelserne fra 2004, og som ikke er blevet anmeldt, på grundlag af de på henholdsvis anmeldelses- og ydelsestidspunktet gældende kriterier. Støtte 1 blev givet i 1996, og støtte 2 blev anmeldt i november 1997. På dette tidspunkt var rammebestemmelserne fra 1994 i kraft. I henhold til punkt 2.2 i rammebestemmelserne fra 1994 kan medlemsstaterne fastlægge, om landbrugssektoren stadig skal anvende Kommissionens særegler for rednings- eller omstrukturingsstøtte til enkelte støttemodtagere i denne sektor, som gjaldt før nævnte rammebestemmelser i krafttræden. Tyskland har ikke ansøgt om anvendelse af denne mulighed. Følgelig vurderes foranstaltningen på grundlag af rammebestemmelserne fra 1994.

### Støtte 1

- (50) Støtte 1 vedrører en statsgaranti på 80 % for lån på 1,1 mio. DEM. Kommissionen har indledt proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, af følgende grunde:

- Det var usikkert, om garantien var i overensstemmelse med de særlige betingelser for statsgarantier.
- Der fandtes ingen saneringsplan, hvoraf det fremgik, at støtten var i overensstemmelse med rammebestemmelserne for redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder.

- (51) Tyskland har fremsendt en kopi af garantiaftalen. Af den fremgår det, at garantien kun kan anvendes, hvis den støttemodtagende virksomhed har økonomiske vanskeligheder (konkursbehandling o.l.), og hvis det lån, der stilles garanti for, ikke kan indfries gennem salg af en del af virksomhedens aktiver. Følgelig var den betingelse, der er anført i Kommissionens brev til medlemsstaterne SG(89) D/4328 af 5. april 1989 <sup>(15)</sup>, opfyldt. Det betyder, at garantien var i overensstemmelse med de særlige betingelser for statsgarantier.

- (52) Da den støttemodtagende virksomhed, Greußener Salaminfabrik GmbH, på det tidspunkt, hvor garantien blev

stillet, måtte betragtes som en kriseramt virksomhed, skal støtten dog undersøges på grundlag af de fællesskabsrammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder, der var gældende på det tidspunkt, hvor garantien blev stillet (jf. betragtning 49). Garantien blev stillet inden for rammerne af omstruktureringen af den støttemodtagende virksomhed.

- (53) Tyskland har fremsendt en rapport fra Dr. Zimmermann & Partner af 9. september 1996. Ifølge Tysklands oplysninger udgør denne rapport den saneringsplan, der blev fremlagt på det tidspunkt, hvor den første statsstøtte blev ydet. Rapporten er dog af to grunde uegnet som saneringsplan: Rapportens status er uklar, og den omhandler ikke nogen omstrukturering.

- (54) Rapporten ser i langt højere grad ud til at være en beskrivelse af virksomheden med skæringsdag den 9. september 1996. I henhold til rapporten skyldtes virksomhedens vanskeligheder BSE-krisen og sammenbruddet på de vigtigste eksportmarkeder i Østeuropa. I rapporten var der dog tal, der — formodentlig på et senere tidspunkt — var blevet ændret med håndskrift. Disse rettellers status er uklar. Det er også uklart, om planen er blevet godkendt af virksomhedens ejere.

- (55) Rapporten indeholder oplysninger om virksomhedens omkostningsstruktur og kapitalbehov i september 1996. Bortset fra en beskrivelse af en styrkelse af virksomhedens daværende ledelse er det uklart, hvorledes virksomheden skulle omstruktureres. Hvis rapporten var tænkt som omstruktureringsplan, da den blev udarbejdet, hvilket er uklart, kan den forstås sådan, at virksomheden kunne overvinde sine vanskeligheder gennem ekspansion og uden nogen form for omstrukturering.

- (56) I henhold til rammebestemmelserne fra 1994 kan en støtte betragtes som forenelig med det indre marked, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- a) Støtten skal genoprette virksomhedens rentabilitet.
- b) Urimelige konkurrencefordrejende virkninger som følge af støtten skal undgås.
- c) Der skal være en fornuftig sammenhæng mellem støttelebets størrelse samt omkostningerne og fordelene ved omstruktureringen.
- d) Der skal føres tilsyn med omstruktureringsplanens gennemførelse ved hjælp af rapporter, der forelægges en gang om året.

<sup>(14)</sup> EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2.

<sup>(15)</sup> Dette brev blev erstattet af Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier (EFT C 71 af 11.3.2000, s. 14).

- (57) I henhold til Dr. Zimmermann & Partners rapport er den støttemodtagende virksomheds omsætning faldet støt siden 1994. I henhold til rapporten skulle omsætningen dog stige igen det følgende år. Der redegøres dog ikke for baggrunden for den forventede udvikling, selv om genoprettelsen af rentabiliteten var afhængig af en sådan vending i udviklingen. I henhold til punkt 3.2.2.i) i rammebestemmelserne fra 1994 skal rentabilitetsperspektiverne »primært bedømmes ud fra de interne reorganiseringsforanstaltninger, der er indeholdt i omstruktureringsplanen, og må kun baseres på eksterne faktorer, såsom pris- og efterspørgselsstigninger, (...) hvis markedsforventningerne er generelt anerkendte.« Da denne betingelse ikke er opfyldt, mener Kommissionen ikke, at støtten i form af en garanti fører til en genoprettelse af rentabiliteten.
- (58) Rentabiliteten skulle genoprettes ved hjælp af en omsætningsstigning. Selv om omsætningsstigningen åbenbart kunne nås med den bestående produktionskapacitet, ville rentabiliteten kun kunne genoprettes, hvis de konkurrerende virksomheder mistede markedsandele (hvis markedet derimod var stabilt som beskrevet i »omstrukturings«-rapporten, ville efterspørgslen falde). Derfor konkluderer Kommissionen, at støtten ikke er af en art, der forhindrer urimelige konkurrencefordrejende virkninger, da genoprettelsen af rentabiliteten ville have medført en forringelse af de konkurrerende virksomheders stilling.
- (59) Det er svært at vurdere, om kravet om en fornuftig sammenhæng mellem støttebeløbets størrelse samt omkostningerne og fordelene ved omstruktureringen er opfyldt. Det forventes normalt af støttemodtagende virksomheder, at de kan yde et væsentligt bidrag til omstruktureringen ved hjælp af egne midler eller eksterne kommercielle finansieringskilder. I henhold til Dr. Zimmermann & Partners rapport skulle ejerne tilføre virksomheden ny kapital, men det er uklart, om dette rent faktisk er sket. Derfor kan Kommissionen ikke konkludere, om støtten på dette punkt er i overensstemmelse med ovennævnte rammebestemmelser fra 1994.
- (60) Sluttelig er det uklart, hvorledes »omstruktureringen« skulle overvåges. Følgelig er heller ikke denne betingelse i rammebestemmelserne opfyldt.
- (61) Greußener Salamifabrik GmbH opfylder kriterierne for at blive betragtet som tilhørende kategorien små og mellemstore virksomheder (SMV). I henhold til punkt 3.2.4 i rammebestemmelserne fra 1994 indtager Kommissionen en mindre restriktiv holdning over for omstrukturingsstøtte til SMV'er end til omstrukturingsstøtte til store virksomheder, fordi en sådan støtte normalt forandrer handelsbetingelserne i mindre omfang. Denne mindre restriktive holdning ved vurderingen af omstrukturingsstøtte til SMV'er vedrører dog hovedsageligt kapacitetsnedskæringer i erhvervsgrene med strukturel overkapacitet og forpligtelsen til at aflægge rapporter. Uanset denne mindre restriktive holdning ved vurderingen af SMV'er var det allerede blevet fastslået, at støtten ikke ville medføre genoprettelse af den støttemodtagende virksomheds rentabilitet (jf. betragtning 57), og at den ville medføre en urimelig konkurrencefordrejning.
- (62) Af ovennævnte grunde betragter Kommissionen den første støtte til Greußener Salamifabrik GmbH, som havde form af statsgarantier for et beløb på op til 880 000 DEM, som uforenelig med EF-traktatens artikel 87 og 88. Da den ydede støtte var ulovlig og er uforenelig med traktaten, skal den tilbagebetales.
- ### Støtte 2
- (63) Den anden støtteforanstaltning vedrører den delvise anvendelse af den første garanti og udbetalingen af 370 000 DEM til Sparkasse Erfurt inden for rammerne af denne garanti i forbindelse med omlægningen af lån/omstruktureringen i 1997 samt statsgarantien på 80 % for et lån på 2,5 mio. DEM, som blev ydet af Dresdner Bank i 1997.
- (64) Da den første statsgaranti som beskrevet i betragtning 62 udgør en støtte, der ulovligt er blevet givet Greußener Salamifabrik GmbH, og som er uforenelig med EF-traktatens artikel 87 og 88, gælder ovennævnte konstateringer også den delvise anvendelse af den første garanti inden for rammerne af den anden omstruktureringsplan.
- (65) Statsgarantien for et lån på 2,5 mio. DEM skal vurderes i henhold til bestemmelserne i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier (jf. betragtning 34). Det fremgår af de almindelige betingelser for garantier, som Thüringer Aufbaubank har anvendt, og som Kommissionen er blevet tilsendt et eksemplar af, at garantien kun kan anvendes, hvis den støttemodtagende virksomhed har økonomiske vanskeligheder (konkursbehandling o.l.), og hvis det lån, der stilles garanti for, ikke kan indfries gennem salg af en del af virksomhedens aktiver (jf. også betragtning 51). De særlige betingelser, der er anført under punkt 5.3 i ovennævnte meddelelse fra Kommissionen, er således opfyldt.
- (66) I henhold til punkt 2.1 i rammebestemmelserne fra 1994 omfatter de typiske symptomer på, at en virksomhed er kriseramt, faldende indtjeningssevne eller voksende underskud, faldende omsætning, voksende lagerbeholdninger, overkapacitet, forringet cashflow, øget rente- og afdragsbyrde og lav nettoformue.

- (67) Da Tyskland har gjort det klart, at virksomheden til stadighed var konkurstruet, blev det fastslået, at Greußener Salamifabrik GmbH var en kriseramt virksomhed, da garantien blev stillet (jf. betragtning 9 og 34). Derfor skal støtten vurderes på grundlag af de gældende fællesskabsrammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder. Som beskrevet i betragtning 49 er der her tale om rammebestemmelserne fra 1994. For så vidt angår denne støtte har Kommissionen indledt proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, fordi den betvivlede, om følgende betingelser i rammebestemmelserne fra 1994 var opfyldt:
- a) Omstrukturingsstøtte bør kun ydes én gang.
  - b) Støtten skal føre til genoprettelse af virksomhedens rentabilitet.
  - c) Støtten må ikke have urimelige konkurrencefordrejende virkninger.
  - d) Der skal føres tilsyn med omstrukturingsplanens gennemførelse ved hjælp af rapporter, der forelægges en gang om året.
- (68) I henhold til punkt 3.2.2.i) i rammebestemmelserne fra 1994 bør der normal kun ydes omstrukturingsstøtte én gang. Tyskland har ikke ytret sig om dette punkt.
- (69) Den omstændighed, at der inden for rammerne af den anden omstrukturering blev givet yderligere støtte, er i strid med princippet om, at der kun må gives omstrukturingsstøtte én gang.
- (70) Kommissionen betvivlede, at den omstrukturingsplan, der blev forelagt som begrundelse for den anden omstrukturingsstøtte (i form af den anden garanti), ville kunne medføre en genoprettelse af virksomhedens rentabilitet. Dette ville have krævet en betragtelig omsætningsstigning. Det forekom dog usandsynligt, at dette ville ske, først og fremmest fordi de første prognoser for omsætningen allerede ved indledningen af proceduren havde vist sig at være for optimistiske. Tyskland har ikke fremsendt nogen begrundelse eller redegørelse for de prognoser for omsætningen, der blev anført. Derfor betvivler Kommissionen stadig, at betingelsen vedrørende genoprettelse af virksomhedens rentabilitet på lang sigt er opfyldt.
- (71) Hvad angår kriteriet om at undgå urimelige konkurrencefordrejende virkninger, har Tyskland forelagt to argumenter. For det første er den pågældende virksomhed for lille til at forandre konkurrencen eller at påvirke samhandelen inden for Fællesskabet. For det andet vil virksomheden ikke udvide sin produktionskapacitet, men kun udnytte den bestående kapacitet bedre.
- (72) Det første argument er i modstrid med EF-domstolens retspraksis (jf. betragtning 38). Til det andet argument kan det fremføres, at Kommissionen i henhold til punkt 3.2.2.ii) i rammebestemmelserne fra 1994 kun forlanger kapacitetsnedskæringer, hvis der er tale om bestående strukturel overkapacitet inden for Fællesskabet. Da proceduren blev indledt, havde Kommissionen konstateret, at der ikke var overkapacitet i den pågældende sektor. Kommissionen stillede dog spørgsmålstegn ved, hvordan foranstaltningen kunne betragtes som værende af fælles interesse, når målet var en produktionsstigning, og produktionsstigninger automatisk medfører, at de konkurrerende virksomheder mister markedsandele.
- (73) Tyskland har på ingen måde redegjort for, hvordan den højere produktion kan absorberes på markedet uden negative virkninger for konkurrenterne. Derudover har Tyskland ikke afgivet oplysninger om forholdet mellem fordelene for den pågældende virksomhed og omkostningerne for sektoren som sådan. Derfor kan Kommissionen ikke vurdere, om urimelige konkurrencefordrejende virkninger undgås med støtten.
- (74) Tyskland har ikke fremsendt oplysninger om tilsynet med gennemførelsen af omstrukturingsplanen.
- (75) Den 8. januar 1997 overtog Ergewa GmbH 75 % af den støttemodtagende virksomheds aktiver. Det er uklart, om Ergewa kan kategoriseres som SMV som omhandlet i rammebestemmelserne fra 1994, og om der således foreligger en ændring af den status, der gælder for Greußener Salamifabrik GmbH, som Ergewa ejer 25 % af. Selv når man tager udgangspunkt i den mindre restriktive holdning ved vurderingen af omstrukturingsstøtte til SMV'er (punkt 3.2.4 i rammebestemmelserne fra 1994), kan det dog som beskrevet i betragtning 72 konstateres, at der ikke findes overkapacitet, og at der ikke kunne gennemføres en vurdering af den krævede kontrol, da der ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger. Den omstændighed, at den støttemodtagende virksomhed i 1997 sandsynligvis stadig kunne kategoriseres som SMV, ændrer således ikke ved vurderingen af den pågældende støtte.
- (76) Af ovennævnte grunde betragter Kommissionen den anden støtteforanstaltning til fordel for Greußener Salamifabrik GmbH, som havde form af en statsgaranti for et beløb på op til 2 mio. DEM, som uforenelig med EF-traktatens artikel 87 og 88. Tyskland oplyste i brev af 4. februar 1999 og igen i brev af 18. maj 2005, at garantien kun ville blive stillet, hvis den blev godkendt af Kommissionen. Da der ikke er blevet foretaget udbetalinger inden for rammerne af denne garanti, skal denne støtte, der er uforenelig med traktaten, ikke tilbagebetales.



## VI. KONKLUSION

- (77) Kommissionen konstaterer, at den statsstøtte, der blev ydet i form af statsgarantier på henholdsvis 880 000 DEM (støtte 1) og 2 mio. DEM (støtte 2), altså i alt 2,88 mio. DEM, for lån på henholdsvis 1,1 mio. DEM og 2,5 mio. DEM, altså i alt 3,6 mio. DEM, er uforenelig med fællesmarkedet.
- (78) Støtte, der er ydet ulovligt og er uforenelig med traktaten, skal tilbagebetales. Kommissionen konstaterer, at der blev indledt konkursbehandling af Greußener Salamifabrik GmbH den 1. oktober 1999. Da Kommissionen ikke ved, om konkursbehandlingen medførte lukning af virksomheden, kan der på et senere tidspunkt muligvis blive tale om tilbagebetaling.
- (79) Kommissionen henleder Tysklands opmærksomhed på, at i henhold til punkt 6.4 og 6.5 i Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 87 og 88 angående statsstøtte i form af garantier skal spørgsmålet om, hvorvidt støttens ulovlighed påvirker den retlige forbindelse mellem staten og tredjeparter, undersøges i henhold til national ret. De nationale domstole skal måske undersøge, om den nationale ret forhindrer garantikontrakter i at blive indfriet, og i forbindelse med den vurdering mener Kommissionen, at de bør tage hensyn til overtrædelsen af fællesskabsretten —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

*Artikel 1*

Den støtte, som Tyskland har ydet Greußener Salamifabrik GmbH i form af en garanti på 880 000 DEM, er uforenelig med fællesmarkedet.

*Artikel 2*

1. Tyskland træffer alle nødvendige foranstaltninger for at tilbagesøge de beløb, der inden for rammerne af den i artikel 1 omhandlede garanti ulovligt er udbetalt til støttemodtageren.

2. Tilbagesøgningen skal ske omgående og i overensstemmelse med national lovgivning, hvis denne giver mulighed for at efterkomme beslutningen hurtigt og effektivt. De beløb, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, de blev udbetalt til støttemodtageren, og indtil de er blevet tilbagebetalt. Renterne beregnes på basis af den referencesats, der anvendes til at beregne subventionsækvivalenten for regionalstøtte.

*Artikel 3*

Den støtte, som Tyskland havde planlagt at yde Greußener Salamifabrik GmbH i form af en garanti på 2 DEM, er uforenelig med fællesmarkedet.

Støtten kan derfor ikke ydes.

*Artikel 4*

Tyskland underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at efterkomme beslutningen.

*Artikel 5*

Denne beslutning er rettet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. juli 2005.

*På Kommissionens vegne*

Mariann FISCHER BOEL

*Medlem af Kommissionen*